

VSO tabor mladih

Maribor, 13. 11. 2015

Franc Gartner (star 60 let, stanujoč v občini Miklavž na Dravskem polju), veteran Vojne za Slovenijo je povedal:

»V času Vojne za Slovenijo sem bil pripadnik Teritorialne obrambe. V tistih časih je po državnih zakonih vsaka velika tovarna morala imeti svojo četo znotraj republiške Teritorialne obrambe, te čete so sestavljale rezerviste TO. Tudi sam sem bil del čete svoje tovarne – Metalne. Ob zaznanih signalih agresije na Slovenijo je seveda najprej sledil vpoklic nas, ki smo sestavljali rezerviste. Kurir mi je pošto osebno dostavil na dom. Pozvan sem bil, da se zglašim na zbirnem mestu v TAM-u. V samem industrijskem kompleksu je v tistih večernih urah vladalo zelo svojevrstno stanje. Ogromno ljudi se je odzvalo pozivu in kompleks je bil poln vojakov. TAM je bil zbirno mesto, tako predvidevam, za večino čet iz večjih mariborskih tovarn. Po prihodu sem se moral javiti v svoji četi, kjer so me popisali in mi dodelili orožje. V spominu imam, da je bilo osebno orožje (predvsem puške), dokaj zastarelo, a zaradi količine -ni ga namreč manjkalo- se v tistem trenutku na to niti nisem oziral, uboštva lastne osebne oborožitve sem se zavedel šele na terenu.

Po potrebnih postopkih so nas nemudoma naložili na avtobuse in odpeljali proti osrednji mariborski vojašnici – Kadetnici. Naša naloga (še vedno sem ostal v »tovarniški« četi) je bila blokirati Kadetnico. Razporejeni smo bili v več izmen in zunaj naše izmene smo bili nastanjeni kar pri civilnih prebivalcih v okolici Kadetnice, to bivanje je bilo za nas izrednega pomena – opremljeni le z osebnim orožjem nasproti mogočni armadi, ki smo jo med služenjem vojaškega roka tudi sami začutili kot mogočno, smo imeli podporo okoličanov in smo vedeli, da smo mi tisti, ki se borimo za pravo stvar. Ljudje so bili z nami zelo dobri, in so nas zelo podpirali. Skozi ves dan so se menjevale straže (stražili smo po dva in dva na teritorij), najhujše pa je bilo ponoči – kakor hitro je padel mrak je JLA začela z izzivanjem: strelji v zrak, vključevanjem motorjev tankov, vzkliki, ... Nikoli nismo bili gotovi ali gre za provokacijo ali bo šlo tokrat zares. Najbolj stresni trenutki so bili, ko so tu in tam iz Kadetnice (ponoči), pritekli posamezni pripadniki JLA, ki so se želeli predati. To so bili pripadniki drugih narodov (najpogosteje Hrvati), ki so trdili, da znotraj kompleksa vladajo obupne razmere, tako na ravni odnosov, kot na organizacijski ravni, saj je bila vojašnica nekaj časa, bojda, odrezana od elektrike in vode. Te ljudi smo nato predali Slovenski milici. Tako se je zvrstilo šest ali sedem dni, nato pa smo bili v premaknjeni in nastanjeni v OŠ Slave Klavore, kjer naj bi se začeli pripravljati na možen prevzem Kadetnice, a nadrejeni so to možnost po slabem dnevu opustili. Za nadzor Kadetnice so skrbele druge enote, sam pa sem bil za nekaj dni nato premaknjen na Pohorje, kjer sem bil zadolžen za obrambo oddajnika. Tukaj je bilo stanje, ko sem prišel na položaj, že mirno saj se je stanje že stabiliziralo. Po izkušnji napetosti ob Kadetnici nam je bilo vsem tam prisotnim jasno, še največjim sanjačem, da z Jugoslavijo ne bo več nič. Ljudje z izkušnjo Kadetnice nato nismo imeli mirnega spanca vse do odhoda JLA iz Slovenije.«

Klemen Gartner 4. c